

पत्न्यपि वा पुत्रः **ऋ. GṚH. 1,9,1.** — In der späteren Sprache 1) als nom. zu fassen und zu beziehen a) auf das grammatische Subject M. 1, 7, 9. 42. 28. fgg. 33. 58. 3, 27. 222. 224. 4, 74 u. s. w. MBH. 3, 2736. HARIV. 9703. R. 1, 2, 26. 8, 18. 9, 69. 24, 1. 61, 19. 72, 10. 2, 64, 21. 104, 5. RAGH. 3, 20. 45. 12, 64. Spr. (II) 16⁴. 1224. 3435. 4414. 4328. 5089. 6244. 7305. fg. 7308. fgg. VARĀH. BRH. S. 9, 7. KATHĀS. 13, 191. 14, 33. 18, 246. 22, 115. BRAHMA-P. in LA. (II) 57, 6. RĪĀA-TAR. 1, 35. AK. 2, 6, 1, 14. BHĪG. P. 1, 14, 27. PAÑĪKĀT. 163, 19. ÇUK. in LA. (III) 34, 2. क्रियमाणं तु यत्कर्म स्वयमेव प्रसिध्यति selbst d. i. ohne Beihilfe, von selbst VOP. 24, 8. — b) auf das Prädicat: (Nala war) रक्षिता धन्विना श्रेष्ठः साक्षादिव मनुः स्वयम् MBH. 3, 2075. 2086. — 2) als instr. zu fassen und zu beziehen a) auf das logische Subject (im instr. oder hinzuzudenken): यज्ञार्थाः पशवः सृष्टाः स्वयमेव स्वयंभवा M. 5, 39. कामः कर्तव्यः स्वयमन्वकम् 11, 222. R. 1, 4, 5, 6. ब्रह्मं लक्ष्मणोनाहृतं स्वयम् 2, 30, 34. स्मृतं पापं मया स्वयम् 64, 56. 81, 7. 89, 17. 4, 3, 10. 12, 18. RAGH. 2, 56. MĀLATĪM. 70, 5. Spr. (II) 484. 4127. 4638. KATHĀS. 9, 85. 18, 214. 327. 37, 71. 39, 48. 67, 77. ŚĪH. D. 204. — b) auf das grammatische Subject: मो कथं पश्यन् ह्यपसे । सित्तं स्वयमिव (von dir selbst) स्नेहादन्ध्यामाश्रमवृत्तकम् || RAGH. 1, 70. — 3) auf einen gen. zu beziehen: यस्यास्तव पतिस्त्यक्ता राज्ञा दशग्रथः स्वयम् (gehört zu तव) R. 2, 35, 5. मनसा काङ्क्षितं तस्य ममाप्यागमनं स्वयम् (gehört zu मम) 3, 18, 13. यस्य नास्ति स्वयं प्रज्ञा Spr. (II) 5379. ज्ञातानां च स्वयं (so v. a. von selbst) वने M. 11, 144. पतितानामुत्थाने स्वयम् VARĀH. BRH. S. 46, 28. — 4) auf einen loc.: लग्ने स्थिते वा स्वयमेव सूर्ये VARĀH. BRH. S. 96, 10. — 5) auf einen acc.: स्वयं च गृहमागतां माम् MBH. 3, 1865. — Häufig am Anfange eines comp., insbesondere vor einem partic. praet. pass. P. 2, 1, 25.

स्वयमगुरुत्व n. eigene Leichtigkeit Spr. (II) 5893. — Vgl. स्वयंगुरुत्व.

स्वयमधिगत adj. selbsterworben: वित्तं VARĀH. BRH. 13, 5.

स्वयमनुष्ठान n. eigenes Vollbringen: धर्मे Spr. (II) 3987.

स्वयमर्जित adj. selbsterworben, — verschafft, — gewonnen: द्रव्य M. 9, 209. R. 2, 53, 4.

स्वयमवदीर्घा n. eine natürliche Erdspalte KAUC. 39.

स्वयमवप्रवर्त्त adj. von selbst abgefallen: Ast TS. 1, 8, 3, 3.

स्वयमागत adj. von selbst gekommen: ऽतमपि विधिनापक्रियते PAÑĪKĀT. 132, 18. fg.

स्वयमातृर्ष adj. von Natur löcherig: शर्करा KAUC. 72. KĪTJ. ÇA. 17, 4, 15. eine best. Ishṭākā Ind. St. 13, 249. TS. 5, 2, 8, 1. 3, 2, 1. 3, 3. ÇAT. BR. 8, 3, 2, 7. चित्ति 6, 2, 2, 1. 3. — Vgl. श्रमि०.

स्वयमातृर्षवत् adj. dass. ÇAT. BR. 10, 4, 5, 3.

स्वयमासनढािकान n. eigenhändiges Herbeischaffen eines Sitzes HRV. JOGAS. 3, 124.

स्वयमाहृत adj. selbsterbeigebracht M. 6, 11. R. 2, 28, 16.

स्वयमिन्द्रियमोचन n. freiwilliger Samenerguss, Onanie GOBU. 3, 1, 12.

स्वयमीश्वर m. sein eigener Herr, ein unumschränkter Gebieter NĀS. TĪP. UP. in Ind. St. 9, 133.

स्वयमीहितलब्ध adj. durch eigene Anstrengung gewonnen M. 9, 208.

स्वयमुक्ति f. eigene Aussage WILSON.

स्वयमुक्त्वल adj. von selbst strahlend: शर्चित् VARĀH. BRH. S. 43, 22.

स्वयमुदितं adj. von selbst entstanden ÇAT. BR. 5, 3, 3, 6.

स्वयमुद्गीर्णा adj. von selbst herausgesprungen (ein Schwert aus der Scheide) VARĀH. BRH. S. 50, 5.

स्वयमुद्घाटित adj. von selbst geöffnet, — aufgegangen: Thür VARĀH. BRH. S. 53, 79.

स्वयमुपस्थित adj. von selbst genaht, — gekommen: भार्या BRAHMAVAIV. P., ÇIKRĪSUNĀGĀNMAKH. 62 nach ÇKDR. श्रप्रिय n. BHĪG. P. 1, 13, 12.

स्वयमुपेतं adj. von selbst herangetreten ÇAT. BR. 3, 8, 2, 6.

स्वयंपतित adj. von selbst abgefallen: Frucht KULL. zu M. 6, 21.

स्वयंपाठ m. der natürliche ursprüngliche Text Comm. zu TS. PRĀT. 9, 21 (शर्षः स्व० die richtige Lesart, d. i. शर्ष = स्व०).

स्वयंपाप adj. etwa sich selbst ein Leid zufügend: कृतमनाः स्वयंपापो भवति TS. 2, 2, 8, 3. = श्रात Comm.

स्वयंप्रकाश 1) adj. von selbst offenbar, sich selbst offenbarend BHĪG. P. 8, 3, 16. — 2) m. N. pr. eines Mannes: ऽतीर्थ Verz. d. B. H. No. 636. ऽपति Notices of Skt Mss. 2, 252. fg. HALL 102. 136. ऽयोगीन्द्र 131. ऽसरस्वती 139. ऽप्रकाशानन्दसरस्वती ebend. und 96. COLBR. Misc. Ess. 1, 337. 2, 42.

स्वयंप्रदीर्घा = स्वयमवदीर्घा KĪTJ. ÇA. 15, 1, 10.

स्वयंप्रभ 1) adj. (f. श्र) von selbst leuchtend MBH. 2, 434. 3, 15460. 6, 295. 13, 1443. HARIV. 7190. 13928. R. 5, 7, 20. 7, 110, 5. BHĪG. P. 3, 16, 27. PAÑĪKĀT. 4, 3, 21. — 2) m. N. pr. des 14ten Arhan't's der zukünftigen Utsarpiñi H. 54. — 3) f. श्र N. pr. einer Apsaras MBH. 3, 1784. einer Tochter Homasāvartni's R. GORR. 1, 4, 71. 4, 31, 17. 19. Maja's KATHĀS. 29, 15. fgg.

स्वयंप्रभु Verz. d. Oxf. H. 11, b, 18 v. u. fehlerhaft: vgl. 49, b, 33.

स्वयंप्रशीर्षा adj. von selbst abgefallen ÇAT. BR. 5, 3, 2, 5. PĪA. GṚH. 2, 7.

स्वयंप्रस्तुतं adj. selbstgepriesen ÇAT. BR. 4, 6, 3, 17.

स्वयंप्रभ्र adj. von selbst abgebrochen, — abgefallen KĪTJ. ÇA. 15, 3, 41. पराशिट्यासु ऽभ्र्यासु ungenau so v. a. aus von selbst abgefallenen Blättern bereitet R. 2, 28, 11.

स्वयंपु VOP. 26, 168. m. = भू Bez. Brahman's AK. 1, 1, 1, 11 (nach ÇKDR. भू). DVIRŪPAK. im ÇKDR. MBH. 3, 16632. R. 1, 13, 48. 2, 30, 27. Spr. (II) 6408. Çiva's PAÑĪKĀT. 4, 2, 9. — Das adj. n. ऽभ्र s. unter भू.

स्वयंपुत्र 1) adj. = स्वयंभू MBH. 12, 12658. 13, 1011. R. 6, 102, 18. — 2) m. als Bez. des 1ten Manu (ÇKDR. und WILSON) fehlerhaft für स्वा०. — 3) f. श्र eine best. Staude, = धूम्रवृक्षा RĪĀA. 5, 32.

स्वयंपूर्ण Declin. VOP. 3, 65. 1) adj. durch sich selbst entstanden, — seiend, selbstständig VS. 2, 26. 23, 63. 40, 8. मन्गु RV. 10, 83, 4. TS. 5, 1, 3, 4. KATHOP. 4, 1. WEBER, RĪMAT. UP. 334. ein Fürst AT. BR. 8, 19. Wind (vgl. स्वभूति) SUÇR. 1, 249, 9. Çiva KATHĀS. 2, 15. Çiva und Vishṇu 63, 54. = श्रतरिण NĀGH. 1, 3. von einem höchsten Wesen AV. 10, 8, 44. 19, 53, 10. ब्रह्म स्वयंपु Citat in Nir. 2, 11. ÇAT. BR. 10, 6, 5, 9. 13, 7, 2, 1. 14, 5, 5, 22. 7, 2, 28. m. Bez. Brahman's H. 211. HALĪJ. 1, 7. Ind. St. 3, 391. 395. 398. 4, 374. M. 1, 3. 6. 92. 94. 5, 39. 8, 413. 9, 138. MBH. 3, 1152. 12191. 13, 4377. 4380. HARIV. 37. 12317. 14075. 14081. 14119. R. 1, 16, 1. 2, 110, 3. R. GORR. 2, 30, 29. 3, 36, 20. 4, 44, 120. SUÇR. 1, 1, 17. 6, 5. Spr. (II) 7013. VARĀH. BRH. S. 43, 42. 48, 2. RĪĀA-TAR. 1, 34. 3, 455.